

ВПЛИВ ВІЙНИ НА РЕСУРСНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПІДПРИЄМСТВ

Економічна система України зіткнулась з серйозними викликами, що виникли внаслідок війни. Демографічна криза, спричинена війною, призводить до зменшення населення та скорочення робочої сили. Паралельно з цим відбувається падіння ВВП та зростає економічна нестабільність, що впливає на економічні процеси в державі. Також серйозною проблемою є переміщення багатьох підприємств до інших областей або рішення власників про повне припинення господарської діяльності, що створює додаткові виклики для забезпечення робочих місць. Замінування великої кількості територій та земель сільськогосподарського призначення також мають негативний вплив на ресурсний потенціал підприємств.

В умовах цих викликів, ресурсний потенціал підприємства стає ще більш важливим фактором для забезпечення стабільності і конкурентоспроможності. Ресурсний потенціал підприємства являє собою сукупність різноманітних ресурсів, які стоять в його розпорядженні та можуть бути використані для досягнення стратегічних цілей і завдань підприємства.

Ці ресурси охоплюють широкий спектр складових, включаючи матеріальні ресурси, фінансові ресурси, людський капітал, інформаційні ресурси, технічні ресурси тощо. Важливо зауважити, що ресурси можуть бути як матеріальними, так і нематеріальними, наприклад знання, інформація, бренд.

Війна сильно вплинула на основні складові ресурсного потенціалу кожного підприємства:

Людський капітал – робоча сила та кадровий склад підприємства включають в себе як кількісний склад працівників, так і їх якість, кваліфікацію, досвід і знання.

Вплив: внаслідок мобілізації та втрат людей на фронті, значно зменшилася частка працездатного населення. Масова евакуація жителів Сходу України вплинули на якість та доступність кваліфікованих працівників у певних галузях цих регіонів.

Фінансові ресурси – обсяги коштів, які підприємство має в своєму розпорядженні або може отримати шляхом кредитування, інвестицій тощо. Фінансові ресурси використовуються для забезпечення різних потреб підприємства, включаючи оплату праці, розширення виробництва, дослідження та розвиток.

Вплив: значна частка фінансових ресурсів спрямовуються на зміцнення та забезпечення української армії, допомогу переселенцям та постраждалим внаслідок війни людям як державою, так і підприємствами.

Матеріальні та технічні ресурси – будь-які фізичні активи підприємства, такі як обладнання, сировина, товари на складі, нерухомість і технічні засоби, а також технології, винаходи та інші інтелектуальні активи, які можуть бути використані для виробництва або надання послуг.

Вплив: руйнування інфраструктури, обладнання, запасів внаслідок постійних ракетних обстрілів ускладнює виробництво та може потребувати великих витрат на їх відновлення, або призводить до повного закриття підприємств через неможливість продовження господарської діяльності.

Отже, умови війни створюють серйозні виклики для функціонування підприємств та вимагають особливого підходу до управління їх ресурсним потенціалом. Відтак, керуючій ланці підприємств потрібно вживати низку заходів для забезпечення зростання ресурсного потенціалу:

- керівники повинні спрямовувати зусилля на забезпечення робочої сили та її якості шляхом розвитку інфраструктури та навчання персоналу, а також співпрацю з навчальними закладами;

- менеджери мають спершу провести ретельний аналіз фінансового стану підприємства, визначити наявні ресурси, з метою забезпечення генерування додаткових фінансових надходжень.

- власники підприємств мають бути готові швидко реагувати на критичні ситуації та шукати шляхи їх вирішення в наслідок руйнування матеріальних та технічних ресурсів.

Отже, власникам та керівникам підприємств потрібно докладати багато зусиль для забезпечення зростання ресурсного потенціалу в умовах війни. Це вимагає постійного аналізу, планування та запровадження необхідних заходів для забезпечення стійкості та подальшого розвитку підприємства в цих складних умовах.

Максимальне збалансування ресурсів підприємства з обмеженими можливостями зовнішнього середовища стає однією з найважливіших задач керівництва. Це необхідно для досягнення поставлених цілей ефективності та для забезпечення виживання підприємства в таких умовах. Сьогоднішні умови вимагають прийняття оптимальних управлінських рішень щодо визначення обсягів виробництва, вибору ринків збуту продукції, що передбачає ефективне використання різних видів ресурсів підприємства та оптимальну їх структуру, оскільки це безпосередньо впливає на фінансовий стан підприємства. У даному контексті ресурси стають ключовими компетенціями.

Література:

1. Менеджмент : Підручник / С.Ю. Бірюченко, К.О. Бужимська, І.В. Бурачек та ін.; під заг. ред. Т.П. Остапчук. – Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка». Житомир: Вид-во «Рута», 2021. 856 с.